TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2021. gada 1. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Regula (ES) Nr. 650/2012 – Eiropas mantošanas apliecība – Tādas apliecības apliecinātas kopijas derīgums, kurā nav norādīts derīguma termiņa beigu datums – 65. panta 1. punkts – 69. pants – Apliecības spēks attiecībā uz personām, kas tajā minētas, bet kas nav pieprasījušas tās izdošanu – 70. panta 3. punkts – Kopijas derīguma izvērtēšanai vērā ņemamais datums – Kopijas sekas pierādījumu jomā

Lietā C-301/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2020. gada 27. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 7. jūlijā, tiesvedībā

UE,

HC

pret

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG,

piedaloties

VJ mantojumam,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerāladvokāts: M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll* un *E. Samoilova*, kā arī *A. Posch*, pārstāvji,

– Vācijas valdības vārdā – *J. Möller*, *M. Hellmann* un *U. Bartl*, pārstāvji,

– Spānijas valdības vārdā – *M. J. Ruiz Sánchez*, pārstāve,

– Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *M. Heller*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 29. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (OV 2012, L 201, 107. lpp.; labojumi – OV 2012, L 344, 3. lpp., un OV 2013, L 60, 140. lpp.) 63. pantu, 65. panta 1. punktu, 69. pantu un 70. panta 3. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp UE un HC, mirušā VJ, kura pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta bija Spānijā, dēlu un meitu, no vienas puses, un *Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG* – banku ar juridisko adresi Austrijā –, no otras puses, par prasību atmaksāt naudas summu un vērtspapīrus, ko šī banka nodevusi tiesas depozītā.

Atbilstošās tiesību normas

3 Regulas Nr. 650/2012 7., 67., 71. un 72. apsvērumā ir noteikts:

> “(7) Būtu jāveicina iekšējā tirgus pienācīga darbība, novēršot šķēršļus, ko saistībā ar personu brīvu pārvietošanos rada grūtības izmantot savas tiesības attiecībā uz mantošanu, kurai ir pārrobežu elementi. Eiropas tiesiskuma telpā pilsoņiem ir jāvar laikus organizēt savu mantojumu. Efektīvā veidā ir jānodrošina mantinieku un legatāru, citu mirušajam tuvu personu, kā arī mantojuma kreditoru tiesības.
>
> [..]
>
> (67) Lai panāktu ātru, vienkāršu un efektīvu mantošanas lietu ar pārrobežu elementiem nokārtošanu Savienības robežās, mantiniekiem, legatāriem, testamenta izpildītājiem vai mantojuma administratoriem vajadzētu spēt vienkārši apliecināt savu statusu un/vai tiesības un pilnvaras citā dalībvalstī, piemēram, dalībvalstī, kurā atrodas mantojamais īpašums. Lai dotu viņiem iespēju to darīt, ar šo regulu būtu jāparedz vienotas formas apliecības – Eiropas mantošanas apliecības (turpmāk “apliecība”) – izveidošana, ko izdod izmantošanai citā dalībvalstī. [..]

(71) Apliecībai vajadzētu būt vienādam spēkam visās dalībvalstīs. Tai nevajadzētu būt izpildāmam dokumentam pašai par sevi, taču tai būtu jābūt pierādījuma spēkam, un būtu jāuzskata, ka tā patiesi apliecina apstākļus, kas noteikti saskaņā ar mantošanai piemērojamiem tiesību aktiem vai saskaņā ar jebkādiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro konkrētiem apstākļiem, piemēram, pēdējās gribas rīkojumu spēkā esamībai pēc būtības. [..] Jebkurai personai, kura veic maksājumus vai nodod mantojamo īpašumu personai, kura apliecībā norādīta kā tiesīga saņemt šādus maksājumus vai īpašumu kā mantinieks vai legatārs, būtu jāpiešķir pienācīga aizsardzība, ja tā rīkojusies labticīgi, paļaujoties uz apliecībā norādītās informācijas pareizību. Tāda pati aizsardzība būtu jāpiešķir jebkurai personai, kura, paļaujoties uz apliecībā norādītās informācijas pareizību, nopērk vai saņem mantojamo īpašumu no personas, kura apliecībā norādīta kā tāda, kas ir pilnvarota atsavināt šādu īpašumu. Aizsardzība būtu jānodrošina, ja tiek iesniegtas apliecinātas kopijas, kuras joprojām ir derīgas. [..]

(72) Kompetentajai iestādei apliecību vajadzētu izdot pēc lūguma. Izdevējiestādei vajadzētu paturēt apliecības oriģinālu un pieteikuma iesniedzējam un jebkurai citai personai, kas pierāda likumīgu interesi, vajadzētu izsniegt vienu vai vairākas apliecinātas apliecības kopijas. [..]"

4 Saskaņā ar šīs regulas 62. pantu "Eiropas mantošanas apliecības izveide" ir noteikts:

"1. Ar šo regulu tiek izveidota Eiropas mantošanas apliecība (turpmāk "apliecība"), ko izdod izmantošanai citā dalībvalstī un kam ir 69. pantā uzskaitītās sekas.

2. Apliecības izmantošana nav obligāta.

3. Apliecība neaizstāj dalībvalstīs līdzīgam nolūkam izmantotus iekšējus dokumentus. Tomēr no brīža, kad apliecība ir izdota izmantošanai citā dalībvalstī, tai ir 69. pantā uzskaitītās sekas arī tajā dalībvalstī, kuras iestādes to ir izdevušas saskaņā ar šo nodaļu."

5 Minētās regulas 63. pantā "Apliecības mērķis" ir noteikts:

1. Apliecību paredzēts izmantot mantiniekiem, legatāriem, kam ir tiešas mantošanas tiesības, un testamentu izpildītājiem vai mantojumu pārvaldniekiem, kam citā dalībvalstī jāatsaucas uz savu statusu vai attiecīgi jāīsteno savas tiesības kā mantiniekiem vai legatāriem un/vai savas pilnvaras kā testamentu izpildītājiem vai mantojuma pārvaldniekiem.

2. Jo īpaši apliecību var izmantot, lai apliecinātu vienu vai vairākus no turpmāk minētajiem apstākļiem:

a) katra apliecībā minētā mantinieka vai – atkarībā no gadījuma – legatāra statusu un/vai tiesības un to attiecīgās mantojuma daļas;

[..]."

6 Šīs pašas regulas 65. pantā "Apliecības pieteikums" ir paredzēts:

"1. Apliecību izdod pēc jebkuras 63. panta 1. punktā minētās personas pieteikuma (turpmāk "pieteikuma iesniedzējs").

[..]

3. Pieteikumā iekļauj turpmāk norādīto informāciju, ciktāl šāda informācija pieteikuma iesniedzējam ir zināma un ir vajadzīga, lai izdevējiestāde varētu apliecināt apstākļus, kuriem pieteikuma iesniedzējs vēlas apliecinājumu, un tam pievieno visus attiecīgos dokumentus, kas var būt vai nu oriģināli, vai kopijas, kuras atbilst vajadzīgajiem autentiskuma noteikšanas nosacījumiem, neskarot 66. panta 2. punktu:

[..]

e) ziņas par citiem iespējamiem labuma guvējiem saskaņā ar pēdējās gribas rīkojumu un/vai pēc likuma: uzvārds un vārds(-i) vai organizācijas nosaukums, personas kods (attiecīgā gadījumā) un adrese;

[..]."

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 68. panta "Apliecības saturs" normām:

"Apliecībā ietver šādu informāciju, ciktāl tas ir vajadzīgs mērķim, kuram to izdod:

[..]

g) ziņas par labuma guvējiem: uzvārds (attiecīgā gadījumā – uzvārds dzimšanas brīdī), vārds(-i) un personas kods (attiecīgā gadījumā);

[..]."

8 Šīs regulas 69. pantā "Apliecības spēks" ir noteikts:

"1. Apliecība bez kādas īpašas procedūras ir spēkā visās dalībvalstīs.

2. Tiek pieņemts, ka apliecībā precīzi uzrādīti apstākļi, kuri konstatēti saskaņā ar mantošanai piemērojamiem tiesību aktiem vai saskaņā ar jebkādiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro konkrētiem apstākļiem. Tiek uzskatīts, ka personai, kura apliecībā minēta kā mantinieks, legatārs, testamenta izpildītājs vai mantojuma pārvaldnieks, ir apliecībā minētais statuss un/vai ir tiesības vai pilnvaras, kas norādītas apliecībā, bez nekādiem citiem nosacījumiem un/vai ierobežojumiem, kas saistīti ar minētajām tiesībām vai pilnvarām, kā vien tie, kas norādīti apliecībā.

3. Tiek uzskatīts, ka jebkura persona, kura, rīkojoties uz apliecībā apstiprinātās informācijas pamata, veic maksājumus vai nodod īpašumu personai, kas apliecībā minēta kā tāda, kura ir pilnvarota pieņemt maksājumu vai īpašumu, ir veikusi darījumu ar personu, kas ir pilnvarota pieņemt maksājumu vai īpašumu, izņemot, ja tā zina, ka apliecības saturs neatbilst patiesībai, vai ja tā par to nezina rupjas nolaidības dēļ.

4. Ja persona, kas apliecībā minēta kā tāda, kas ir pilnvarota atsavināt mantojamo īpašumu, šādu īpašumu atsavina citas personas labā, uzskata, ka minētā cita persona, ja tā rīkojas uz apliecībā apstiprinātās informācijas pamata, ir veikusi darījumu ar personu, kura ir pilnvarota atsavināt attiecīgo īpašumu, izņemot, ja tā zina, ka apliecības saturs neatbilst patiesībai, vai ja tā par to nezina rupjas nolaidības dēļ.

5. Apliecība ir derīgs dokuments, lai mantojamo īpašumu reģistrētu attiecīgajā dalībvalsts reģistrā, neskarot 1. panta 2. punkta k) un l) apakšpunktu."

9 Minētās regulas 70. pantā "Apliecības apliecinātas kopijas" ir paredzēts:

"1. Izdevējiestāde patur apliecības oriģinālu un izsniedz vienu vai vairākas apliecinātas kopijas pieteikuma iesniedzējam un jebkurai citai personai, kas uzrāda likumīgu interesi.

2. Izdevējiestāde 71. panta 3. punkta un 73. panta 2. punkta vajadzībām glabā to personu sarakstu, kurām saskaņā ar 1. punktu ir izsniegtas apliecinātas kopijas.

3. Izsniegtās apliecinātās kopijas ir derīgas ierobežotā sešu mēnešu laikposmā, kas apliecinātajā kopijā norādāms kā derīguma termiņa beigu datums. Izņēmuma gadījumos, kas pienācīgi pamatoti, izdevējiestāde var atkāpjoties izlemt, ka derīguma termiņš ir garāks. Kad ir beidzies šis laikposms, jebkurai personai, kuras rīcībā ir apliecināta kopija, lai apliecību varētu izmantot 63. pantā norādītajiem mērķiem, ir jāpiesakās apliecinātās kopijas derīguma termiņa pagarinājumam vai jāpieprasa no izdevējiestādes jauna apliecināta kopija."

10 Šīs pašas regulas 71. panta "Apliecības labošana, grozīšana vai atsaukšana" 3. punktā ir noteikts:

"Par visiem apliecības labojumiem un grozījumiem vai tās atsaukšanu izdevējiestāde nekavējoties informē visas personas, kam saskaņā ar 70. panta 1. punktu izsniegtas apliecības apliecinātas kopijas."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11 *Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank* uzlika sekvestru tiesas ceļā naudas summai un vērtspapīriem pēc tam, kad HC un UE, kā arī viņu tēvs – VJ – lūdza izmaksāt šos aktīvus, atsaucoties uz konkurējošām prasībām, kuru pamatotība bija pretrunīga.

12 VJ, kura pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta bija Spānijā, nomira 2017. gada 5. maijā. Pēc viņa nāves saskaņā ar Spānijas tiesībām tika veikta mantošanas procedūra pie Spānijas notāra.

13 HC un UE lūdza atbrīvot priekšmetu, kam bija uzlikts sekvestrs, un iesniedza *Bezirksgericht Bregenz* (Brēgencas pirmās instances tiesa, Austrija) Eiropas mantošanas apliecības apliecinātu kopiju, ko bija izdevis minētais Spānijas notārs pēc HC lūguma, lai pierādītu, ka viņš ir VJ mantinieks saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 62. un nākamajiem pantiem. Šīs kopijas, kam ir "V veidlapas" forma (turpmāk tekstā – "V veidlapa"), kā tas ir paredzēts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 1329/2014 (2014. gada 9. decembris), ar ko izveido veidlapas, kuras minētas Regulā (ES) Nr. 650/2012 (OV 2014, L 359, 30. lpp.), iedaļā "derīga līdz" ir ietverta norāde "uz nenoteiktu laiku". UE šajā apliecībā blakus viņa māsas vārdam ir minēts kā puses no attiecīgā mantojuma saņēmējs.

14 *Bezirksgericht Bregenz* (Brēgencas pirmās instances tiesa) noraidīja prasītāju prasību. *Landesgericht Feldkirch* (Feldkirhas apgabaltiesa, Austrija) noraidīja apelācijas sūdzību par pirmajā instancē pieņemto nolēmumu. Tā uzskatīja, pirmkārt, ka tikai persona, kas ir pieprasījusi izsniegt Eiropas mantošanas apliecību, var pierādīt savas tiesības, iesniedzot šo apliecību, otrkārt, ka šādas apliecības kopijas izsniegšana bez termiņa ierobežojuma ir pretrunā prasībai paredzēt ierobežotu sešu mēnešu derīguma termiņu šīs kopijas izskatīšanai un, treškārt, pēdējai minētajai ir jābūt derīgai dienā, kad pirmās instances tiesa ir pasludinājusi spriedumu.

15 Par *Landesgericht Feldkirch* (Feldkirhas apgabaltiesa) pieņemto nolēmumu iesniedzējtiesā – *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) – tika iesniegta revīzijas sūdzība. Tā norāda, ka saskaņā ar Austrijas tiesībām, lai atbrīvotu aktīvus, kam uzlikts sekvestrs, ir nepieciešams visu pušu ("pretējo pušu") kopīgs rakstveida lūgums, kamēr nav pieņemts galīgs tiesas nolēmums. Tādējādi, lai pieņemtu nolēmumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Eiropas mantošanas apliecības kopiju varētu izmantot, lai konstatētu mantinieku tiesības.

16 It īpaši *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) pauž šaubas, pirmkārt, par tādas apliecinātas kopijas derīgumu, kurā nav norādīts derīguma termiņa beigu datums. Tā norāda, ka šis gadījums Regulā Nr. 650/2012 nav paredzēts un ka šajā ziņā nav nekādas Tiesas judikatūras. Iesniedzējtiesa norāda, pirmām kārtām, uz iespēju, ka šis dokuments šī pārkāpuma dēļ nerada sekas, un, otrām kārtām, uz apstākli, ka norāde "uz nenoteiktu laiku" varētu būt derīguma termiņa pagarinājums, ja to varētu uzskatīt par "izņēmuma gadījumu" šīs regulas 70. panta 3. punkta izpratnē. Tomēr šīs tiesību normas formulējumu varētu interpretēt arī tādējādi, ka šim dokumentam ir ierobežots sešu mēnešu derīguma termiņš, un šādā gadījumā iesniedzējtiesa jautā par datumu, no kura šis termiņš ir jāsāk aprēķināt.

17 Otrkārt, šī tiesa jautā, vai, ņemot vērā, ka Regulā Nr. 650/2012 nav paredzēts gadījums, kad tikai viens mantinieks lūdz izsniegt Eiropas mantošanas apliecību, šī apliecība ir spēkā tikai attiecībā uz "pieteikuma iesniedzēju" vai arī attiecībā uz visām tajā minētajām personām.

18 Treškārt, iesniedzējtiesa jautā par Eiropas mantošanas apliecības kopijas derīguma termiņa beigu iespējamām sekām. Šajā ziņā tā norāda uz atšķirībām dažādajos doktrīnās paustajos viedokļos šajā jomā un starp Austrijas tiesu un Vācijas tiesu judikatūru attiecībā uz jautājumu, vai pietiek ar to, ka šī kopija ir derīga brīdī, kad pieteikums tiek iesniegts izskatīšanai iestādē, vai arī minētajai kopijai vēl ir jābūt derīgai nolēmuma pieņemšanas brīdī.

19 Šādos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regulas Nr. 650/2012 70. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka uz nenoteiktu laiku – pretēji šajā tiesību normā noteiktajam – izdota apliecības kopija bez norādes par derīguma termiņa beigu datumu:

– ir derīga un spēkā uz nenoteiktu laiku vai

– ir derīga tikai sešus mēnešus no apliecinātās kopijas izsniegšanas datuma, vai

– ir derīga tikai sešus mēnešus no cita datuma, vai

– nav derīga un nav izmantojama Regulas Nr. 650/2012 63. panta vajadzībām?

2) Vai Regulas Nr. 650/2012 65. panta 1. punkts kopsakarā ar tās 69. panta 3. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka apliecība ir spēkā attiecībā uz visām personām, kuras apliecībā konkrēti norādītas kā mantinieks, legatārs, testamenta izpildītājs vai mantojuma pārvaldnieks, un līdz ar to šo apliecību Regulas Nr. 650/2012 63. panta vajadzībām var izmantot arī personas, kas pašas nav lūgušas tās izdošanu?

3) Vai Regulas Nr. 650/2012 69. pants kopsakarā ar tās 70. panta 3. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jāatzīst mantošanas apliecības apliecinātās kopijas leģitimējošā iedarbība, ja tās pirmās iesniegšanas reizē tā vēl bija derīga, tomēr tās derīguma termiņš ir beidzies pirms iestādes nolēmuma pieņemšanas, vai tomēr šī tiesību norma pieļauj tādu valsts tiesību normu, kurā noteikts, ka šai apliecībai jābūt derīgai arī nolēmuma pieņemšanas brīdī?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un trešo prejudiciālo jautājumu

20 Ar pirmo un trešo jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 650/2012 70. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas mantošanas apliecības apliecināta kopija, kurā ietverta norāde "uz nenoteiktu laiku", ir derīga un ir jāatzīst, ka tā ir spēkā šīs regulas 69. panta izpratnē bez ierobežojuma laikā, ja minētā kopija bija derīga tās sākotnējās iesniegšanas laikā.

21 Vispirms ir jānorāda, ka Regulas Nr. 650/2012 70. panta 3. punktā paredzētais termiņš attiecas nevis uz Eiropas mantošanas apliecības derīguma laikposmu, bet gan vienīgi uz minētās apliecības apliecināto kopiju derīguma laikposmu. Turklāt, kā izriet no 70. panta 1. punkta, skatot to šīs regulas 72. apsvēruma gaismā, izdevējiestāde patur Eiropas mantošanas apliecību un tā izsniedz šīs apliecības kopijas.

22 No Regulas Nr. 650/2012 70. panta 3. punkta formulējuma izriet, ka apliecinātās kopijas ir derīgas ierobežotā sešu mēnešu laikposmā, kas attiecīgajā apliecinātajā kopijā norādāms kā derīguma termiņa beigu datums. Izņēmuma gadījumos, kas pienācīgi pamatoti, izdevējiestāde var pagarināt derīguma termiņu. Kad ir beidzies sešu mēnešu laikposms, jebkurai personai, kuras rīcībā ir Eiropas mantošanas apliecības apliecināta kopija, lai apliecību varētu izmantot 63. pantā norādītajiem mērķiem, ir jāpiesakās apliecinātās kopijas derīguma termiņa pagarinājumam vai jāpieprasa no izdevējiestādes jauna apliecināta kopija.

23 Kopiju derīguma termiņa ierobežojums tika paredzēts tādēļ, ka Eiropas mantošanas apliecība ir spēkā visās dalībvalstīs un tiek pieņemts, ka apliecībā ir precīzi uzrādīti apstākļi, kuri konstatēti saskaņā ar mantošanai piemērojamiem tiesību aktiem vai saskaņā ar jebkādiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro konkrētiem apstākļiem, kā arī mantinieku, legatāru, testamenta izpildītāju vai mantojuma pārvaldnieku statuss un tiesības saskaņā ar šīs regulas 69. panta 1. un 2. punktu.

24 Šajā ziņā, kā secinājumu 41. punktā būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts, Regulas Nr. 650/2012 70. panta 3. punktā paredzētais sešu mēnešu termiņš ļauj nodrošināt atbilstību starp Eiropas mantošanas apliecības apliecinātas kopijas saturu un mantojuma realitāti un tostarp periodiski pārbaudīt, vai šī apliecība nav labota, atsaukta vai grozīta saskaņā ar šīs regulas 71. pantu vai arī tās spēkā esamība nav apturēta saskaņā ar 73. pantu.

25 No tā izriet, ka šādas apliecinātas kopijas derīguma termiņš, izņemot izņēmuma gadījumus, ir ierobežots līdz sešiem mēnešiem.

26 Tomēr rodas jautājums, vai, ja izdevējiestāde V veidlapā ir skaidri norādījusi, ka šai kopijai nav derīguma termiņa beigu datuma, tā ir jāuzskata par derīgu sešus mēnešus vai arī derīguma termiņa beigu datuma neesamība ir šķērslis minētās kopijas izmantošanai šīs regulas 63. panta izpratnē.

27 Šajā ziņā Regulas Nr. 650/2012 mērķis, kāds tas izriet no tās 7. apsvēruma, veicināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, novēršot šķēršļus, ko saistībā ar personu brīvu pārvietošanos rada grūtības izmantot savas tiesības attiecībā uz mantošanu, kurai ir pārrobežu elementi, tiktu apdraudēts, ja mantinieki vai citas personas, kurām ir likumīga interese, nevarētu pierādīt savas tiesības formālas kļūdas dēļ, kas pieļauta tiem izdotajā Eiropas mantošanas apliecības apstiprinātajā kopijā, un tiem būtu jāpieprasa šīs apliecības jauna kopija, kas radītu termiņu pagarinājumu un iespējamo izmaksu pieaugumu.

28 Līdz ar to, ja Eiropas mantošanas apliecības apliecinātajā kopijā ir norāde "uz neierobežotu laiku", ir jāuzskata, ka šīs kopijas derīguma termiņš ir seši mēneši.

29 Attiecībā uz šīs kopijas derīguma termiņa sākuma datumu ir jānorāda, ka izdevējiestādei V veidlapā pēc apliecinātās kopijas derīguma termiņa ir jānorāda kopijas izdošanas datums. Tādējādi derīguma laikposms ir jāaprēķina, sākot no šī datuma, kas garantē minētās kopijas izmantošanas paredzamību un tiesisko drošību.

30 Attiecībā uz iesniedzējtiesas jautājumiem par datumu, kurā Eiropas mantošanas apliecības apliecinātajai kopijai ir jābūt derīgai, lai tā būtu spēkā Regulas Nr. 650/2012 69. panta izpratnē, un it īpaši attiecībā uz šīs kopijas derīguma termiņa izbeigšanos procedūras laikā, ir jānorāda, ka nevienā no šīs regulas normām tieši uz šo jautājumu atbilde nav sniegta.

31 Tomēr, kā secinājumu 49. punktā tostarp ir norādījis ģenerāladvokāts, šai kopijai visās dalībvalstīs būtu jābūt vienādam spēkam, tādējādi tās derīgumam ir jābūt reglamentētam Regulā Nr. 650/2012.

32 Proti, no Regulas Nr. 650/2012 71. apsvēruma izriet, ka Eiropas mantošanas apliecībai vajadzētu būt vienādam spēkam visās dalībvalstīs un ka aizsardzība būtu jānodrošina personām, kuras paļaujas uz apliecībā apliecinātās informācijas pareizību, ja tiek iesniegtas apliecinātas kopijas, kuras joprojām ir derīgas. Tas it īpaši nodrošina tādu trešo personu aizsardzību, kuras veic maksājumu vai nodod mantojamo īpašumu personai, kura apliecībā ir norādīta kā tiesīga pieņemt šo maksājumu vai īpašumu mantinieka statusā.

33 Taču, ja tiktu prasīts, lai Eiropas mantošanas apliecības apliecinātā kopija būtu derīga dienā, kad iestāde, kurā tiek iesniegta šī kopija, pieņem pieprasīto lēmumu, vai arī tiesvedības, kas uz to attiecas, laikā un nevis pieteikuma iesniegšanas dienā, šāda prasība varētu apdraudēt mantinieku un citu tiesību pārņēmēju tiesības, kuriem, tā kā tiem nav nekādas ietekmes uz tās procedūras ilgumu, kurā tiek pieņemts šis lēmums, vajadzības gadījumā būtu vairākas reizes jāpieprasa un jāiesniedz šāda kopija.

34 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 58. un 59. punktā, šāda interpretācija radītu papildu kavējumus, pasākumus un pūles gan mantojumā ieinteresētajām personām, gan iestādēm, kurām uzticēta tā izskatīšana, un tas būtu pretrunā Regulas Nr. 650/2012 mērķim, kas, kā atgādināts šī sprieduma 27. punktā, ir panākt ātru, vienkāršu un efektīvu mantošanas lietu ar pārrobežu elementiem, kā arī mantojumā ieinteresēto personu tiesību nokārtošanu, kā izriet no šīs regulas 7. un 67. apsvēruma.

35 Turklāt Regulas Nr. 650/2012 71. panta 3. punktā ir norādīts, ka izdevējiestāde nekavējoties informē personas, kurām saskaņā ar 70. panta 2. punktu ir izsniegtas apliecības apliecinātas kopijas un kuru sarakstu tā glabā, par visiem Eiropas mantošanas apliecības labojumiem un

grozījumiem vai tās atsaukšanu, lai saskaņā ar minētās regulas 72. apsvērumu novērstu šo kopiju ļaunprātīgu izmantošanu un ierobežotu risku, ka apliecināta kopija, kuras derīguma termiņš ir beidzies pieprasītā lēmuma pieņemšanas brīdī, neatbilst Eiropas mantošanas apliecības saturam.

36 Šajā ziņā, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 70. punktā, ja tās iestādes rīcībā, kurai ir iesniegta Eiropas mantošanas apliecības apliecināta kopija, ir pierādījumi, ar kuriem var saprātīgi apšaubīt šīs apliecības statusu, tā izņēmuma kārtā var pieprasīt iesniegt jaunu kopiju vai kopiju, kuras derīguma termiņš ir pagarināts.

37 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 650/2012 70. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas mantošanas apliecības apliecināta kopija, kurā ietverta norāde "uz nenoteiktu laiku", ir derīga sešus mēnešus no tās izsniegšanas dienas un ir spēkā šīs regulas 69. panta izpratnē bez ierobežojuma laikā, ja minētā kopija bija derīga tās sākotnējās iesniegšanas kompetentajā iestādē laikā.

Par otro jautājumu

38 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 650/2012 65. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar tās 69. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas mantošanas apliecība ir spēkā attiecībā uz visām personām, kuras tajā ir minētas kā mantinieki, legatāri, testamenta izpildītāji vai mantojuma pārvaldnieki, pat ja šīs personas nav lūgušas minētās apliecības izsniegšanu.

39 Minētās regulas 63. panta 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā attiecībā uz Eiropas mantošanas apliecības mērķi ir ietverts to personu saraksts, kuras šo apliecību var izmantot, proti, mantinieki, legatāri, kam ir tiešas mantošanas tiesības, testamenta izpildītāji vai mantojuma pārvaldnieki, lai citā dalībvalstī pierādītu viņu statusu un/vai tiesības uz mantojumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 1. marts, *Mahnkopf*, C-558/16, EU:C:2018:138, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 65. panta 1. punktu Eiropas mantošanas apliecību izdod pēc jebkuras šīs regulas 63. panta 1. punktā minētās puses pieteikuma. Tās 65. panta 3. punkta e) apakšpunktā ir precizēts, ka Eiropas mantošanas apliecības pieteikumā tostarp ietver ziņas par iespējamiem labuma guvējiem saskaņā ar pēdējās gribas rīkojumu un/vai pēc likuma. Saskaņā ar šīs regulas 68. panta g) punktu šī informācija ir jāiekļauj minētajā apliecībā.

41 Regulas Nr. 650/2012 69. panta 3. punktā ir paredzēts, ka maksājumus vai īpašumus, pamatojoties uz Eiropas mantošanas apliecībā ietverto informāciju, var nodot personai, kura apliecībā norādīta kā mantinieks, legatārs, testamenta izpildītājs vai mantojuma pārvaldnieks, kas ir pilnvarots pieņemt maksājumus vai īpašumus. Tādējādi Eiropas mantošanas apliecības sekas var rasties attiecībā uz minētajām personām bez precizējuma šajā tiesību normā, vai tām ir jābūt pieteikuma iesniedzēja statusam.

42 Turklāt neatkarīgi no pieteikuma iesniedzēja statusa saskaņā ar šīs regulas 70. panta 1. punktu izdevējiestāde, kas patur apliecības oriģinālu, izsniedz vienu vai vairākas apliecinātas kopijas pieteikuma iesniedzējam un jebkurai citai personai, kas uzrāda likumīgu interesi. No tā izriet, ka prasība, saskaņā ar kuru personai, kura atsaucas uz Eiropas mantošanas apliecības apliecinātu kopiju, noteikti ir jābūt tai personai, kura sākotnēji ir pieprasījusi apliecību, būtu pretrunā pašam minētās regulas 70. panta 1. punkta formulējumam.

43 Nevienā no šīm tiesību normām personai, kas izmanto Eiropas mantošanas apliecības apliecinātu kopiju, lai gūtu labumu no tās spēkā esamības, nav noteikta prasība būt šīs apliecības pieteikuma iesniedzējai.

44 Turklāt, kā rakstveida apsvērumos ir norādījusi Eiropas Komisija, ja ikvienai ieinteresētajai personai būtu jāpieprasa Eiropas mantošanas apliecība un tās apliecināta kopija attiecībā uz konkrētu mantojumu, lai gan attiecībā uz šo mantojumu jau ir izsniegtas apliecības un kopijas, no tā izrietētu nevajadzīgi izdevumi. Šāda prasība būtu pretrunā Regulas Nr. 650/2012 mērķim, kas izriet no tās 67. apsvēruma, proti, ātri, viegli un efektīvi atrisināt pārrobežu mantojumu.

45 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 650/2012 65. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 69. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas mantošanas apliecība ir spēkā attiecībā uz visām personām, kuras tajā ir minētas, pat ja tās nav lūgušas šīs apliecības izsniegšanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi 70. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas mantošanas apliecības apliecināta kopija, kurā ietverta norāde "uz nenoteiktu laiku", ir derīga sešus mēnešus no tās izsniegšanas dienas un ir spēkā šīs regulas 69. panta izpratnē bez ierobežojuma laikā, ja minētā kopija bija derīga tās sākotnējās iesniegšanas kompetentajā iestādē laikā.**

2) **Regulas Nr. 650/2012 65. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 69. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas mantošanas apliecība ir spēkā attiecībā uz visām personām, kuras tajā ir minētas, pat ja tās nav lūgušas šīs apliecības izsniegšanu.**

[Paraksti]